

Innseilingen Arendal

Innkomne merknader til høring med kommentarer

Planforslaget har vært på to høringsrunder. Offentlig ettersyn var i perioden 14. juni til 23. august 2024. Det kom inn åtte merknader, inkludert to innsigelser. Seks av merknadene var fra offentlige myndigheter, to fra naboer i sentrum. Begrenset ettersyn var i perioden 2025 til 12. januar 2026, men flere fikk utsatt frist. Alle de seks offentlige myndighetene sendte inn nye merknader og alle innsigelsene ble frafalt.

Statsforvalteren i Agder, brev datert 13.09.24

Statsforvalteren fremmer innsigelse til følgende forhold:

- Manglende kunnskapsgrunnlag knyttet til naturmangfold, og manglende faglige vurderinger av konsekvenser av planforslaget og av samlet belastning. Forannevnte innebærer at beslutningsgrunnlaget er mangelfullt, og slik at det ikke er mulig å ta stilling til planforslagets konsekvenser/virkninger for naturmangfold.
- Punkt 2.0.1 bokstav b) i bestemmelsene, da vi vurderer at angitt tidsbegrensning for anleggsperioden ikke sikrer tilstrekkelig hensyn til gyteperioden for kysttorsk.
- Manglende krav i bestemmelsene som sikrer at rene overskuddsmasser skal gjenbrukes, dersom gjenbruk er den løsningen som gir best miljøregnskap.
- Manglende støyutredning for anleggsarbeidet, manglende vurdering av samlet støybelastning samt manglende vurdering av behov for avbøtende tiltak.

Begrunnelse og ytterligere merknader:

- Statsforvalteren savner en bedre begrunnelse for hvorfor man har konkludert med at konsekvensutredning ikke skal utarbeides.
- Kystområdene i Skagerrak er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet og er utsatt for store økologiske endringer. I lys av miljøstatusen, er det særlig viktig med et godt kunnskapsgrunnlag, og at det gjøres grundige vurderinger av samlet belastning på de marine økosystemene.
- Det vises til nærhet til ålegrassenger og gyteområder for torsk, og at disse er svært viktige å sikre mot skadelige virkninger.
- Det vises til at vurderingen etter naturmangfoldlovens §§8-12 er mangelfull.
- Samfunnsnyttien ved planforslaget er størst for utdypingen i Tromøysund. For utdypingen i Galtesund er det usikkerhet knyttet til samfunnsnyttien, da hovedbegrunnelsen for tiltaket er å bedre sikkerheten og fremkommeligheten for cruiseskip. Vi ber om at det gjøres en kvalifisert vurdering av samfunnsnyttien ved de ulike foreslåtte tiltak, og at samfunnsnyttien vurderes opp mot planforslagets samlede konsekvenser for miljø og samfunn.
- Vurderingene av virkningene for vannmiljøet er meget kortfattet, og det mangler henvisninger til hvilke vannforekomster som faktisk er berørt. Vi ber om at planforslaget utdypes med mer

systematisk vurdering av kunnskapsgrunnlaget, om miljøtilstanden blir forringet og hva som er virkningene av de planlagte tiltakene.

Statsforvalteren i Agder, brev datert 20.05.26

- Statsforvalteren frafaller innsigelsen til punkt 1 om kunnskapsgrunnlaget til naturmangfold. Det gjøres oppmerksom på at planlagte tiltak i sjø er avhengig av tillatelse etter forurensningsregelverket, og at det da vil bli satt vilkår tilknyttet gjennomføring av anleggsarbeid.
- Statsforvalteren frafaller innsigelsen til punkt 2 om anleggsperiode.
- Statsforvalteren frafaller innsigelsen til punkt 3 om behandling av overskuddsmasser.
- Statsforvalteren frafaller innsigelsen til punkt 4 om støy. Det anbefales å regulere støy til vanlig arbeidstid mellom 08-16 slik det er foreslått i rapporten. Det anbefales også at det stilles krav om varsling av naboer.
- Statsforvalteren minner om sin tidligere merknad om naturmangfoldloven.

Kommunedirektørens kommentar:

Planforslaget ble etter første høring endret på flere vesentlige punkter. Det ble også laget en utredning av støy under anleggsperioden og en rapport om vannmiljø. Statsforvalteren har på dette grunnlaget frafalt sine innsigelser. Ytterligere merknader om konsekvensutredning, vurdering etter naturmangfoldloven og samfunnsnyttene er også fulgt opp i revidert forslag. Det er stilt krav til varsling av naboer, men anleggstid på døgnet er ikke endret til 08-16 da dette vil forlenge anleggsperioden med de utfordringer det medfører.

Fiskeridirektoratet, brev datert 13.09.24

Fiskeridirektoratet fremmer innsigelse til planforslaget. Det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til gytefelt for torsk, overlappende med ålegrassamfunn, ved at man ikke begrenser anleggsperiode for sprengning, og åpner for dumping av masser i sjø. Innsigelsen kan frafalles ved at man gir bestemmelse om at sprengning/mudring ikke skal skje i perioden 1. februar–15. juni. Videre må man ta deponiområder i sjø ut av planen.

Begrunnelse og ytterligere merknader:

- Det er registrert gytefelt for torsk og ålegrassamfunn flere steder langs farleden gjennom Tromøysundet og sydvestover og ut Galtesund. Det er gytefelt ca. 250 meter syd for utdypningsområdet Galtesund, og i Tromøysundet vil sprengning foregå delvis i gytefelt utenfor Staksnes. Videre er det ålegrasforekomster ganske nær alle de fire tiltaksområdene.
- Farledstiltakene vil kunne medføre svært negative konsekvenser for marint biologisk mangfold, særlig gytende fisk. Dersom tiltak skal gjøres i, eller i umiddelbar nærhet til, gyteområder, anbefaler Havforskningsinstituttet at anleggsperioden i størst mulig grad legges utenfor gyteperioden, slik at de umiddelbare effektene blir minst mulig.

- Planforslaget berører i liten grad konsekvenser for marine næringer som fiskeri, og betydningen av mulig tapt fortjeneste for lokale/regionale næringer. Videre kan farledsutdypning gjøres uten dumping av masser i sjø. Det er ikke uten videre gitt at framkommelighet og effektivitet i enhver sammenheng skal trumfe langsiktige miljø- og ressurshensyn i et bærekrafts-perspektiv.
- Det pekes på at verdien av ålegras må ses i en større økologisk og næringsmessig sammenheng, bl.a. som oppvekst- og beiteområder for fisk og skalldyr. Disse områdene har høy biologisk produksjon og stor betydning for artsmangfoldet. De er svært viktige ressursområder for beskattbare bestander av fisk og skalldyr. Ålegras fanger også karbon og binder CO₂.
- Fiskeridirektoratet er ikke imot gjennomføring av planen med utbedring av farled, men man må sikre bedre ivaretagelse av marine ressurser og marint miljø. Videre bør man ikke uten videre dumpe masser i sjø. Fiskeridirektoratet kan ikke se at planens virkning for naturverdier og ressursgrunnlag for fiskeriene er vurdert grundig nok eller vektlagt korrekt.

Fiskeridirektoratet, brev datert 19.01.26

Fiskeridirektoratet trekker sine innsigelser til planen. Det anbefales likevel til at man nærmere beskriver hvilke avbøtende tiltak som er mulig å gjennomføre for å hindre skader og ulemper for ålegrassamfunn. Fiskeridirektoratet savner også en beskrivelse av konsekvenser av sprengning for innsigsområder og gytesuksess. Fisk kan f.eks. knytte gyteaktivitet til bestemte topografiske formasjoner på bunnen.

Kommunedirektørens kommentar:

Fiskeridirektoratet frafalt sine innsigelser da anleggsperiode ble endret til midten av oktober til 1. februar, og deponiområdene ble tatt ut av planforslaget. Planforslaget er etter begrenset ettersyn ytterligere justert. Aktuelt tiltak for å ivareta ålegressengene kan være å anlegge en partikkelsperre, f.eks. siltgardin eller boblegardin, gjennom anleggsperioden. Konsulent har konkludert med at metodene som benyttes i hovedsak vil påvirke sjøbunnen midlertidig, og kommunedirektøren støtter seg til utredningen.

Agder fylkeskommune, brev datert 23.08.24

Det vises til fylkeskommunen sine konkrete innspill knyttet til vannmiljø og kulturminner til melding om oppstart. Fylkeskommunen anser at innspillene er ivare tatt i planforslaget og de har ingen merknader til saken.

Agder fylkeskommune, brev datert 19.12.25

Fylkeskommunen har ingen merknader til saken. Det reviderte planforslaget er oversendt til Norsk Maritimt Museum. De har gitt svar per e-post 15.12.2025 og har ingen anmerkninger til endringene.

Kommunedirektørens kommentar:

Tas til orientering.

Statens vegvesen, brev datert 02.07.24

Planene berører ikke deres ansvarsområde. Statens vegvesen har derfor ingen vesentlige merknader til planforslaget.

Statens vegvesen, brev datert 06.01.26

Statens vegvesen har ingen vesentlige merknader til revidert planforslag.

Kommunedirektørens kommentar:

Tas til orientering.

Norges vassdrags- og energidirektorat, brev datert 04.09.24

NVE viser til undersøkelsene som er gjennomført i utdypingsområdene og tar disse til etterretning. Det stilles spørsmål ved manglende undersøkelser av deponiområdene, men NVE forutsetter at det er mulig å fylle disse på en måte som ikke forverrer stabiliteten i området.

Norges vassdrags- og energidirektorat, brev datert 14.01.26

NVE har ingen konkrete merknader til det reviderte planforslaget.

Kommunedirektørens kommentar:

Deponiområdene er tatt ut av det reviderte planforslaget, og usikkerheten knyttet til disse områdene er derfor fjernet. Kommunedirektøren tar til etterretning at NVE har akseptert undersøkelsene som er gjort i utdypningsområdene og forslag til bestemmelser som er satt for å ivareta problematikken knyttet til grunnforhold.

Kystverket, brev datert 22.08.24

Det klargjøres at kystverket v/ utbyggingsavdelingen er forslagsstiller, og at kystverket v/ avdeling for hav- og kystforvaltning svarer på høringsuttalelsen.

- Kystverket ser det som svært viktig at det legges til rett for å bedre sikkerheten og fremkommeligheten for sjøtrafikken i farleden.
- Kystverket ønsker at det benyttes arealformålet «ferdsel» i stedet for «bruk og vern av sjø og vassdrag».
- Kystverket viser til bestemmelsene som sier at det ikke er tillatt med tiltak, med unntak av utvidelse av seilingsdybde og deponi. Det er viktig at planen ikke er til hinder for tiltak som f.eks. midlertidig merking av farvannet i forbindelse med gjennomføringen av anleggsarbeidet. Det foreslås at bestemmelsene endres.
- Kystverket viser til at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller ferdselen i farvannet krever tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14. Dette gjelder også utdyping og deponering av masser

i sjø som planlegges i regi av Kystverket v/ utbyggingsavdelingen. Det legges til grunn at tiltaksplanen vil være en del av søknaden etter havne- og farvannsloven.

Kystverket, brev datert 15.01.26

Avdeling for hav- og kystforvaltning viser til sin tidligere uttalelse, og ber igjen om at bestemmelsene justeres slik at de ikke er til hinder for tiltak som f.eks. nødvendig merking av farvannet.

Kommunedirektørens kommentar:

Arealformålet ble i første revisjon justert til farled. I andre revisjon ble også bestemmelsen justert, slik at det nå åpnes for «nødvendig merking av farleden utført av ansvarlig myndighet».

Merknadene anses med dette som ivaretatt.

Galtesund Panorama, e-post sendt 16.08.24

Styret registrerer at dagens cruisetrafikk er til stor sjenanse for en del av leilighetene. Dette gjelder i særlig grad de leilighetene som får skipene veldig tett innpå seg og hvor all utsikt til sjøen forsvinner. Dessuten er støy fra maskineri svært plagsom. Styret er derfor sterkt imot at fremtidig cruisetrafikk både økes i antall anløp og at det legges til rette for at større skip kan seile inn til Arendal. En slik utvikling vil ha store negative konsekvenser for bokvaliteten.

Kommunedirektørens kommentar:

Henvisningen til cruisetrafikk er fjernet fra bestemmelsene, da dette ikke er formålet med planforslaget. Utdypingen vil medføre at større båter kan gå inn Galtesund, men det er bystyret via Arendal havn som styrer antall anløp, ikke planforslaget.

Styrene for Langbryggen 21, 23 og 25, brev datert 21.08.24

Det vises til den delen av planforslaget som går på utdypning av Galtesund. Styrene ønsker at denne delen av planforslaget stoppes eller utsettes. Dette fordi tiltaket begrunnes med at det skal større og flere cruiseskip inn til Arendal. Det vises til hensyn til klima og miljø, men også til at bomiljø blir negativt berørt av disse anløpene.

Kommunedirektørens kommentar:

Henvisningen til cruisetrafikk er fjernet fra bestemmelsene, da dette ikke er formålet med planforslaget. Utdypingen vil medføre at større båter kan gå inn Galtesund, men det er bystyret via Arendal havn som styrer antall anløp, ikke planforslaget.